

6. ANLATALIM

“Armudu taşıyalım / Dibini kışlayalım / Müsaade ederseniz / Mâniye başlayalım” İşte bir Hıdırellez eğlencesi daha başlıyor. Bu seneki tatilimizi beldemizdeki Hıdırellez eğlencesine denk getirdik. Bizimkiler sergileri gezerken ben bir anda mâni atışmasının ortasında buluverdim kendimi. “Armudu dişledim / Sapını gümüşledim / Ben yârimin adını / Gömleğime işledim” Bu kısa sözler çalgısız, müziksizdi ama sanki bir konserdeydim. Belki de ritim ile söylenmeleri bana böyle hissettirmişti. “Kolundaki saati / Sen kurma, ben kurayım / Lacivert elbisene / Ütüyü ben vurayım” Yöresel kıyafetleri ile teyzeler öyle tatlı atışıyorlardı ki uzun bir süre oradan ayrılamadım. Öyle ki diğer misafirler de benim gibi hayran kalmıştı bu dil ziyafetine. Mademki mâni ile başladık, mâni ile de bitirelim o zaman. Bu seferki mâni benden gelsin: “Asmada kara üzüm / Hoş geldin iki gözüm / Var sana bir çift sözüm / Mânidir benim özüm”

a. Yukarıdaki metinde “ki”nin geçtiği yerleri bulup sırasıyla numaralandırınız.

- ✓ 1) seneki
- ✓ 2) beldemizdeki
- ✓ 3) Bizimkiler
- ✓ 4) sanki
- ✓ 5) belki
- ✓ 6) Kolundaki
- ✓ 7) ...atışıyorlardı ki
- ✓ 8) Öyle ki
- ✓ 9) Mademki
- ✓ 10) seferki

b. Bulduğunuz “ki”leri kendinden önceki kelimeye ayrı ya da bitişik yazılma durumuna göre numaralarını kullanarak aşağıda gruplandırınız.

Ayrı Yazılanlar

7, 8.

Bitişik Yazılanlar

1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10.

c. Aşağıdaki örnek cümleleri ve “ki”nin cümleye kattığı anlamları inceleyiniz. Cümlelerin altına “ki”nin aynı anlamda kullanıldığı birer örneği metinden seçerek yazınız.

- Benim kalemim kayboldu, seninkini alabilir miyim? → (Kalem isminin yerini tutmuş.)

Metinden: “Bizimkiler sergileri gezerken...” (bizimki-ler: ismin yerini tutar)

- Bahçedeki çiçekleri sula. → (Bulunma hâl eki ile kullanılarak çiçek ismini nitelemiştir.)

Metinden: “beldemizdeki Hıdırellez eğlencesi” (Hıdırellez'i niteleyen -ki)

- Eve zamanında gel ki törene yetişebilelim. → (İki cümleyi bağlamış.)

Metinden: “Yöresel kıyafetleriyle teyzeler öyle tatlı atışıyorlardı ki uzun bir süre oradan ayrılamadım.” (iki bölümü bağlar)

- Zorluklar karşısında pes etmemeyi illaki öğrenecek. → (Kalıplaşmış kullanımlarından biridir.)

Metinden: “Belki de ritim ile söylenmeleri bana böyle hissettirmişti.” (“belki” kalıplaşmış kullanım)